

ด้านบริหาร

ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๙๓๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 8254
วันที่ 10 ก.ค. ๖๕ เวลา 09.40

31
3/62b
10 ก.ค. ๖๕
11.02

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้สหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติในโอกาสทศวรรษครบ ๑๐๐ ปี ของการสหกรณ์ไทย
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๑/๑๔๑๖

ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๒. ข้อเสนอวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้สหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติในโอกาสทศวรรษครบ ๑๐๐ ปี ของการสหกรณ์ไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๖)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอผลการดำเนินการตามรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เรื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้สหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติในโอกาสทศวรรษครบ ๑๐๐ ปี ของการสหกรณ์ไทย ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยมีแนวทางดำเนินการใน ๔ แนวทางหลัก คือ

(๑) การพัฒนาและขับเคลื่อนการรวมกลุ่มในชนบทให้เป็นฐานรากที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน โดยการจัดระเบียบกลุ่มต่างๆ ให้มาใช้วิธีการสหกรณ์เป็นแนวทางการดำเนินงาน มีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในระดับตำบลเป็นศูนย์กลาง ในการบูรณาการการจัดการจัดระบบการผลิตด้านการเกษตร การประกันภัยพืชผลการเกษตร ดูแลปัญหาที่ดินที่ทำกินและดูแลสวัสดิการเบื้องต้น เพื่อให้การบริหารท้องถิ่นในระดับตำบลนำระบบสหกรณ์มาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ผลักดันให้กำหนดหลักสูตรสหกรณ์ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน และการศึกษาอบรมผู้นำและผู้บริหารทุกระดับโดยการจัดตั้งคณะทำงานระดับชาติ ยกย่องหลักสูตรเกี่ยวกับสหกรณ์สำหรับการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบในแต่ละระดับให้เหมาะสม เพื่อสร้างให้ตระหนักถึงคุณค่าของการทำงานร่วมกัน บริหารแบบประชาธิปไตยพร้อมกับการเรียนรู้ด้านการบริหารและการดำเนินธุรกิจสหกรณ์

(๓) ปฏิรูปโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้เป็นเอกภาพและมีส่วนร่วมจากขบวนการสหกรณ์ โดยหน่วยงานภาครัฐควรมุ่งในการพัฒนาและกำกับมาตรฐานสหกรณ์ เพื่อก้าวสู่ความเป็นสากล ปฏิรูปสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้มีองค์ประกอบทางวิชาการมากขึ้น พร้อมกับขยายภารกิจไปสู่ภูมิภาค ให้มากขึ้นมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างทั่วถึงและครอบคลุมทั้งขบวนการ

(๔) รัฐต้องให้การสนับสนุนงบประมาณและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนการขับเคลื่อนตามแผนพัฒนาสหกรณ์ สนับสนุนการศึกษาวิจัย

/ด้านสหกรณ์...

ด้านสหกรณ์และผลักดันให้การพัฒนากระบวนสหกรณ์อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๗๘๕๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ รับทราบรายงานของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา และผลการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แล้ว และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดส่งรายงานดังกล่าวให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบต่อไป ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดส่งรายงานดังกล่าวให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเรียบร้อยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบและสนับสนุนการประกาศให้สหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติ และสนับสนุนแนวทางการดำเนินการตามการศึกษาของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว ได้ตระหนักถึงบทบาทของสหกรณ์ที่เป็นองค์กรสำคัญของสังคมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการแก้ไขปัญหาความยากจน การพัฒนาชนบท จึงเห็นควรที่จะเผยแพร่ ขยายวิธีการสหกรณ์ไปในหมู่ประชาชน รวมทั้งในชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศ ผลักดันให้องค์กรเอกชนและประชาชนใช้วิธีการสหกรณ์เป็นวิถีชีวิตในการผลักดันให้วิธีการสหกรณ์แพร่ขยายในหมู่ประชาชน ซึ่งจำเป็นที่ส่วนราชการต่างๆ และองค์กรประชาชนทุกภาคส่วน ร่วมกันผลักดัน ร่วมกันทำบทบาทหน้าที่ของตนในการส่งเสริมและสนับสนุน ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงเห็นควรเสนอรัฐบาลประกาศให้สหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติ และได้จัดทำข้อเสนอวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓. สาระสำคัญของข้อเสนอวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์

๓.๑ การสหกรณ์ในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิต สร้างการจ้างงาน และช่วยเพิ่มพูนมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ อีกทั้ง สหกรณ์ยังมีบทบาทสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการนำอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ สอนให้สมาชิกสหกรณ์รู้จักช่วยตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ยึดหลักประชาธิปไตยในการบริหารองค์กร ร่วมกันดูแลช่วยเหลือใส่ใจในชุมชน รวมถึงการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกและชุมชน องค์กรสหกรณ์ประชาชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของวิธีการสหกรณ์รวมทั้งบทบาทของสหกรณ์ต่อเศรษฐกิจและสังคม และการแก้ไขความยากจนเป็นอย่างดี จึงประกาศในปี ๒๐๑๒ เป็นปีสากลแห่งการสหกรณ์ โดยเรียกร้องให้รัฐบาลของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ตระหนักในคุณค่าของบทบาทสหกรณ์ และขอให้ขยายเผยแพร่หลักสหกรณ์ไปในหมู่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนใช้หลักสหกรณ์ในวิถีของตนเอง

ทั้งนี้ แม้ว่าวิธีการสหกรณ์จะสามารถแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม ปัญหาความยากจนและปัญหาอื่นๆ แต่กลับพบว่าสหกรณ์ยังมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการยังขาดประสิทธิภาพ กลไกภาครัฐยังไม่ได้ให้การสนับสนุนที่เหมาะสม การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจต่อแนวคิดของสหกรณ์ไม่ขยายไปสู่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประโยชน์จากระบบสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้ระบบสหกรณ์เป็นระบบที่สามารถแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัญหาความยากจนของประเทศได้อย่างยั่งยืน คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา จึงเสนอให้ “สหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติ” โดยคาดหวังว่าหากสหกรณ์ได้รับการพิจารณาเป็นวาระแห่งชาติ จะมีผลในทางปฏิบัติในเรื่องสำคัญดังนี้

/(๑) เป็นเครื่อง...

(๑) เป็นเครื่องมือสำคัญในการรองรับนโยบายทางด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างเต็มที่ เช่น นโยบายประกันรายได้เกษตรกร ปัญหาจากผลของ AFTA สหกรณ์สามารถรองรับการตลาดผลผลิตการเกษตรได้ นโยบายส่งเสริมการออมภาคประชาชน การแก้ปัญหาหนี้ในระบบ โดยสหกรณ์เป็นแหล่งการออมที่สำคัญของภาคประชาชน เป็นต้น

(๒) เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับมหภาคโดยการขับเคลื่อนและพัฒนารวมกลุ่มเศรษฐกิจและสังคมในชนบทที่มีหลากหลายให้บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้วิธีการสหกรณ์เพื่อลดความซ้ำซ้อน สร้างความชัดเจน และความเอกภาพแก่ระบบการส่งเสริมกลุ่มของรัฐ รวมถึงเป็นการปฏิรูประบบการออมของประเทศที่ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว

(๓) เป็นกลไกสร้างการเรียนรู้ วิถีแห่งประชาธิปไตยในระยะยาว โดยปลูกฝังประชาธิปไตยตั้งแต่ระดับเยาวชน ผ่านกิจกรรมสหกรณ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะทำให้เกิดการซึมซับวิถีการประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

๓.๒ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างและพัฒนารับรู้และทักษะการสหกรณ์สู่วิถีชีวิตประชาชนในชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สนับสนุนและพัฒนารวมกลุ่มของประชาชนด้วยวิธีการสหกรณ์ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบการผลิต การตลาดและการเงินของสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สนับสนุนแผนพัฒนาการสหกรณ์ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งของขบวนการสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐ ขบวนการสหกรณ์ และปรับปรุงกฎหมายสหกรณ์ให้เอื้อต่อการพัฒนา

๓.๓ การขับเคลื่อนสหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติ

เพื่อการขับเคลื่อนสหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติ จึงได้กำหนดกลยุทธ์ และแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงต่างๆ จะร่วมดำเนินการภายหลังจากคณะรัฐมนตรีประกาศวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์แล้ว ไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. สร้างและพัฒนารับรู้และทักษะการสหกรณ์สู่วิถีชีวิตประชาชนในชาติ	๑. ผลักดันการจัดการเรียนรู้และทักษะการสหกรณ์สู่วิถีชีวิตประชาชนในระบบการศึกษา ๒. สร้างและผลักดันการจัดการเรียนรู้และทักษะการสหกรณ์สู่วิถีชีวิตประชาชนนอกระบบการศึกษา	๘	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สำนักนายกรัฐมนตรี - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม

/ยุทธศาสตร์...

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
			- กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงยุติธรรม - สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศทุกประเภท, สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร - สถาบันการศึกษา
๒. สนับสนุนและพัฒนารวมกลุ่มของประชาชนด้วยวิธีการสหกรณ์ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	๑. สร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน โดยใช้วิธีการสหกรณ์เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสหกรณ์เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน	๖	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - องค์การอิสระ - สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, ชุมนุมสหกรณ์ระดับ ประเทศทุกประเภท, สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
๓. เพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบการผลิต การตลาดและการเงินของสหกรณ์	๑. สร้างเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตสินค้าคุณภาพ เพื่อยกระดับสินค้าสหกรณ์ให้ได้มาตรฐาน ๒. สร้างเครือข่ายการตลาดสินค้าสหกรณ์	๘	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๓. เชื่อมโยงเครือข่ายทางการเงิน สหกรณ์		- กระทรวงพาณิชย์ - ชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัด - ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ - ทุกประเภท - สหกรณ์ระดับท้องถิ่น - สถาบันการศึกษา - สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย - กรมประชาสัมพันธ์ - กระทรวงการคลัง - ธนาคารแห่งประเทศไทย - สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา - สำนักงบประมาณ - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔. สนับสนุนแผนพัฒนา การสหกรณ์ให้เป็น เครื่องมือในการสร้าง ความเข้มแข็งของ ขบวนการสหกรณ์	๑. ผลักดันแผนพัฒนาการสหกรณ์สู่ การปฏิบัติ	๒	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ - ทุกประเภท - สำนักงบประมาณ - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๕. ปฏิรูปโครงสร้าง หน่วยงานภาครัฐ ขบวนการสหกรณ์ และ ปรับปรุงกฎหมาย สหกรณ์ให้เอื้อต่อการ พัฒนา	๑. การปฏิรูปโครงสร้างหน่วยงาน ภาครัฐที่เกี่ยวกับงานส่งเสริม สหกรณ์ ๒. ปฏิรูปโครงสร้างสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย ๓. ปรับปรุงโครงสร้างชุมนุม สหกรณ์ และสหกรณ์ ๔. ปรับปรุงกฎหมายสหกรณ์ให้เอื้อ ต่อการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ ภายใต้หลักการ อุดมการณ์ และ วิธีการสหกรณ์ให้เหมาะสมกับ สหกรณ์แต่ละประเภท ๕. พัฒนาและปรับปรุงอำนาจ หน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ กฎหมายสหกรณ์ให้เอื้อต่อการ พัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์	๗	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ - สำนักงาน กพ. - สำนักงาน กพร. - สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย - ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ - สถาบันการศึกษา

๔. ข้อเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๔.๑ เห็นชอบประกาศให้สหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติ และดำเนินการตามข้อเสนอวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์

๔.๒ เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์

๔.๓ เห็นควรให้สำนักงานประมาณพิจารณาสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามข้อเสนอวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กองแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๘๐๕๙

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๕๑๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cpd_pnd@cpd.go.th